

Η ΠΑΡΓΑ

Παρασκευασμένη 4
454 44 10 ΑΚΙΝΗΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΑΡΓΙΝΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ετος 3ο • Αριθ. Φύλλου 9

Ιούνιος 1994

ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ 10 * 104 32 ΑΘΗΝΑ *
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΓΡΑΦΕΙΟΥ 52.34.935

PORT
PAYÉ
HELLAS

ΠΑΡΓΙΝΕΣ ΦΟΡΕΣΙΕΣ

Η έκδοσή μας, ευαίσθητη τα Πολιτιστικά, είχε ξεκινήσει συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Πάργας όταν πρόεδρος του ήταν ο αείμνηστος Αποστόλης Βλάσσης. Εκτός από τα άλλα, μας είχε απασχολήσει και η κατασκευή παραδοσιακών φορεσιών για τις ανάγκες πολιτιστικών εκδηλώσεων στην Πάργα.

Η έρευνα μας οδήγησε στο αρχείο του Θωμά Τσοβίλη στην Λνθούσα, όπου εντοπίστηκαν οι υδατογραφίες του Ιταλού που το 1830 ζωγράφισε τον Παργινό και την Παργινή.

Η δημοσίευση των δύο πινάκων, έστω και ασπρόμαυρων, στο εξώφυλλο του 7ου φύλλου της έκδοσής μας έκανε εντύπωση δημιουργήσε όμως προβληματισμούς και σχόλια κύρια για τη διαφορά της ανδρικής φορεσιάς που είναι αστική και της γυναικείας που είναι αγροτική. Βέβαια οι φορεσιές ποικίλουν και αλλάζουν με τον καιρό.

Η έρευνα συνεχίζεται και τα στοιχεία που συγκεντρώνονται θα δημοσιεύονται για ν' αποτελέσουν αντικείμενο κριτικής για να βγούν κάποια συμπεράσματα.

Στην δημοσιευόμενη σήμερα φωτογραφία η κοπέλα φοράει φορεσιά που κατά την προφορική παράδοση μεταφέρθηκε από την Πάργα στην Κέρκυρα το 1818 με τη φυγή της οικογένειας μετά την πώληση. Η οικογένεια όμως ήταν φερμένη στην Πάργα από τη Λάκα-Λουλίου.

Πάντως η φορεσιά έχει έντονα χαρακτηριστικά της Γιαννιώτικης. Λιθανέψαστε ικανοποίηση, που δίνουμε δημοσιότητα σ' αυτή τη φωτογραφία με τη φορεσιά, άσχετα αν τελικά είναι Παργινή η Γιαννιώτικη. Θα ακολουθήσει δημοσίευση κι άλλων φωτογραφιών με φορεσιές.

Φωτογραφείο ΜΑΤΣΑ Κέρκυρα (Αρχείο ΚΩΣΤΑ ΣΑΜΠΟΥ)

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Όπως βλέπετε και στον υπότιτλο της έκδοσης μας σ' αυτή τη σελίδα ο Σύλλογος Παργινών της Αθήνας μετακόμισε στο ιδιόκτητο γραφείο του που είναι δωρεά του συγχωρεμένου Γιάννη Δημογιάννη. Ας είναι η μνήμη του αιώνια γιατί με τη μεγαλωσύνη της ψυχής του προικοδότησε γερά το Σύλλογό μας.

Στης Πάργας τον
ανήφορο κανέλα
και γαρίφαλο

Σελίδες 8, 9, 10, 11

ΠΑΡΓΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΑΡΓΙΝΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Έτος 3ο • Αρ. Φύλλου 9
Ιούλιος 1994

Ιδιοκτήτης: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΓΙΝΩΝ
ΑΘΗΝΑΣ-ΠΕΙΡΑΙΑ-ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ
«Η ΠΑΡΓΑ»
ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ 10 * 104 32 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΓΡΑΦΕΙΟΥ: 52.34.935

Εκδότης
ΗΛΙΑΣ Σ. ΖΩΤΟΣ
Πρόεδρος του Συλλόγου
Βηλαρά 14, 153 44 ΓΕΡΑΚΑΣ
Τηλ.: 6610447

Διευθυντής
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗΣ
Υμηττού 92 * 155 61 ΧΟΛΑΡΓΟΣ
Τηλ. 65 14 487

Εμβάσματα
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΑΣΙΛΑ
Πυθίου 23 * 11743 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 9230888

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία
Επιμέλεια-Ατελιέ-Εκτύπωση
«Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ Ε.Π.Ε.»
Υπεύθυνος: Ν. Πανδής
Μάγερ 11 * 104 38 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. Κέντρο 5244555 FAX: 5243345

Τα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη
και τις απόψεις του Συλλόγου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο
του Συλλόγου Παργινών
Πρόεδρος: ΗΛΙΑΣ ΖΩΤΟΣ
Αντιπρόεδρος: ΦΩΦΩ ΔΡΑΚΟΥ-
ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗ
Γραμματέας: ΝΙΚΗ ΔΡΑΚΟΥ
Ταμίας: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΑΣΙΛΑ
Μέλος: ΑΥΓΗ ΠΑΤΕΡΑ-
ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
Μέλος: ΕΛΛΗ ΜΠΙΖΕΛΕΚΗ-
ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗ
Μέλος: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΑΣΣΟΣ
Μέλος: ΑΝΘΗ ΛΑΖΑΡΙΔΗ
Μέλος: ΑΘΑΝ. ΣΑΜΑΡΤΖΗΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

Τα γενέθλια

Μ' αυτό το φύλλο μπαίνουμε στον τρίτο χρόνο (να τα εκατοστήσουμε) σε πείσμα όσων έλεγαν ότι σύντομα θα κλείναμε αλλά και για χαρά των φανατικών αναγνωστών μας. Δεν αποζητάμε επαίνους και συγχαρητήρια, θέλουμε όμως να ξέρετε πως όσο μικρή κι αν είναι η έκδοσή μας έχει τα προβλήματα της στα οποία φροντίζουμε να ανταπεξέλθουμε. Μεγαλύτερο δεν είναι η συγκέντρωση της ύλης αλλά οι παραξηγήσεις, οι περισσότερες απ' τις οποίες, δυστυχώς, φτάνουν στ' αυτιά μας όχι κατευθείαν.

Επειδή η έκδοσή μας βγήκε για να ενώσει και όχι να χωρίζει, να ευχαριστεί και όχι να δυσαρεστεί γι' αυτό είναι ευαίσθητη σε τέτοια ακούσματα.

Φαίνεται όμως πως οι επικριτές μας δε μας διαβάσουν, γιατί διαφορετικά θα ήξεραν πως:
• Αν δε λαβαίνουν την εφημερίδα το ευκολότερο είναι να μας πάρουν στο τηλέφωνο να εξετάσουμε μαζί γιατί συμβαίνει αυτό.

• Τα κοινωνικά τα παίρνουμε από το Δημαρχείο. Των ετεροδημοτών Παργινών της διασποράς είναι αδύνατο να τα παρακολουθήσουμε όλα. Με χαρά όμως θα δημοσιεύσουμε αυτά που θα μας στέλνουν.

• Δημοσιεύουμε αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και όχι πρακτικά των συνεδριάσεων για να καταγράφουμε τι είπε ο καθένας.

• Στη στήλη «ΓΡΑΦΗΚΕ» μεταφέρονται κείμενα που γράφθηκαν σ' άλλα έντυπα και έχουν σχέση με την Πάργα χωρίς αυτό να σημαίνει πως η έκδοσή μας τα υιοθετεί και φέρει την ευθύνη των γραφομένων. Εξυπακούεται πως είναι αδύνατο να βρούμε όλα όσα γράφονται για την Πάργα.

• Είναι δύσκολο να παρακολουθούμε από την Αθήνα τα συμβαίνοντα στην Πάργα γι' αυτό ζητάμε ανταποκρίσεις. Πριν λοιπόν γίνουμε επικριτές ας γίνουμε ανταποκριτές.

• Δεν περικόπτουμε κείμενα ούτε λογοκρίνουμε εκτός κι αν μας πάνε για το σκαμνί.

• Η σάτιρα ποτέ δεν είχε στόχο να θίξει, γι' αυτό πρέπει να είναι πάντοτε καλοδεχούμενη.

• Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Παργινών της Αθήνας είναι ένα θεσμοθετημένο όργανο που δρα βάσει ενός καταστατικού. Οι τυχόν παραλείψεις του δε μπορεί να βαρύνουν την έκδοσή μας.

Πανάθεμά μας, αρχίσαμε με σκοπό να γράψουμε ένα ευχάριστο κείμενο για τα γενέθλια και πάλι μεμψιμοιρήσαμε.

Μ' αυτή τη σκέψη πήραμε και διαβάσαμε όλα τα «ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ» των προηγούμενων 8 φύλλων μας. Τίποτε!! Θα φροντίσουμε ν' αλλάξουμε το ύφος της στήλης. Κι αρχίζουμε απ' αυτή κι όλους τη στιγμή.

Προτείνουμε κάθε χρόνο στα «ΠΑΡΓΙΝΑ» τις εκδηλώσεις της Πάργας να κόβουμε την τούρτα γενεθλίων της έκδοσής μας.

Ποιός θα πληρώνει την τούρτα και ποιοί θα πρωτοπρολάβουν να φάνε; Εκεί θα κολλήσουμε τώρα. Μέσα στ' άλλα έξοδα κι αυτό και για οικονομία δηλώνουμε πως δε θέλουμε κομμάτι, λόγω διαίτας βέβαια.

Καλές διακοπές, αγαπητοί αναγνώστες.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ • ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Λεμονής Ζήσιμος από Πυθαγόριο Σάμου και Σωτηρίου Μελ. του Σταύρου από Αγία Κυριακή απόκτησαν αγόρι στη Γερμανία Γεν: 5-1-1994.

• Δρίγκος Βασίλειος και Ευγενία απόκτησαν αγόρι στις 9-3-1994.

• Σωτηρίου Κων/νος του Αχιλλέα και η σύζυγός του Ιωάννα απόκτησαν αγόρι στις 27-3-1994.

• Γκρέπης Λεωνίδα του Αθανασίου και η σύζυγός του Ελένη απόκτησαν κορίτσι στις 4-4-1994.

• Παπανδρέου Ηλίας του Αλέξη και η σύζυγός του Λαμπρινή απόκτησαν αγόρι στις 12-4-1994.

• Γεώργιος Χαλκίς του Θωμά, από Αγία Κυριακή και η σύζυγός του Αλεξάνδρα απόκτησαν κορίτσι στις 5-5-1994.

Να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ

• Φιλίππου Παναγιώτης του Σωτηρίου από Προδρόμι Παραμυθιάς και Σωτηρίου Βασιλική του Δημητρίου ετέλεσαν τον γάμο τους στις 6-3-1994.

• Τζίμας Κοσμάς του Ευαγγέλου γεννηθείς στη Χόχλα Πρέβεζας και Καραγιάννη Ελένη του Λάμπρου, γεννηθείσα στο Μαργαριτί τέλεσαν τον γάμο στις 2-5-1994.

• Βασίλειος Μπέλλος του Νικολάου και Παναγιώτα Χαλκή του Ηλία, αμφότεροι από Αγία Κυριακή τέλεσαν τον γάμο τους στις 18-6-1994.

Ευτυχισμένη ζωή.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Μίνα Βουρεκά μαζί με τα παιδιά της Σταύρο και Γεωργία ευχαριστούν όλους τους συμμετά-

σχοντες εις το βαρύ τους πένθος για την απώλεια του αγαπημένου τους Συζύγου και πατρός Ματθαίου.

Οικογένεια Μίνας Βουρεκά.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ-ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Από 2.000 Δρχ.: Χρήστος Πλιάκος • Κώστας Πετσάλης • Βασίλης Ντούρτας • Βασίλης Θωμάς • Γεώργιος Λαζαρίδης

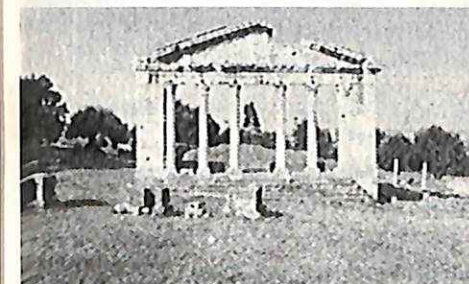
3.000 Δρχ.: Ανδρέας Πάκος.

Από 4.000 Δρχ.: Μενέλαος Σταθόπουλος • Σπύρος Δημ. Ζούλας.

Από 5.000 Δρχ.: Σπύρος Φώτου • Λούλα Ντούρου - Σηφακη.

10.000 Δρχ.: Μίνα Ματ. Βουρεκά.

2.500 Δρχ.: Βασιλική Παλαβάτσου.

ΣΤΗ ΓΗ ΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ
ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ
ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΙΤΟΣ Γ. ΠΟΛΛΑΚΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΑΛΛΑ ΓΕΡΓΙ

Στο βιβλίο που εκδόθηκε με φωτογραφίες της κυρίας Λίζας Έβερετ ο συμπατριώτης μας, διακεκριμένος και διεθνώς καθιερωμένος στην ειδικότητά του επιστήμονας, ο ιλλυριολόγος κ. Τίτος Γιοχάλας, Διευθυντής στην Ακαδημία Αθηνών, με τα ακριβή, περιεκτικά και γλαφυρά κείμενα έδωσε μιαν επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη στο εισαγωγικό τμήμα και τα επιμέρους κεφάλαια. Σαγηνευτικές και συναρπαστικά λυρικές οι λεζάντες.

Στις 5 του περασμένου Μάη η Πρεσβεία της Ρουμανίας στην Αθήνα οργάνωσε φιλολογική βραδιά αφιερωμένη στη συμπλήρωση 10 χρόνων από την έκδοση του βιβλίου του Βασίλη Πηγής «Μικρό απάνθισμα από τη Ρουμανική Δημοτική Ποίηση».

Το σημαντικό αυτό έργο που έχει κυκλοφορήσει και στην Πάργα συγκινώνει ένα μεγάλο αριθμό από Ρουμανικά Δημοτικά Ποιήματα ανθολογημένα από το συμπατριώτη λογοτέχνη, και μεταφραστές στα Ελληνικά από τον ίδιο σε ποιητικές μεταφράσεις από το πρωτότυπο με εισαγωγή, επεξηγηματικά, και σχόλια επίσης δικά του.

Η κριτική του τύπου είχε τότε επισημάνει ότι το σημαντικό αυτό έργο ήταν αποτέλεσμα βαθιάς μελέτης και μετέφερε στη γλώσσα μας την πηγαία ποιητική δημιουργία του Ρουμάνικου Λαού «μεταγγίζοντας ταυτόχρονα και τη μαγεία της άμεσης επικοινωνίας». Ενώ επιφανείς κριτικοί όπως ο Πώργος Βαλέτας σημείωναν:

ΣΚΟΡΠΙΑ

Ξεναγήστε στους αρχαιολογικούς χώρους της παλιάς αγοράς πραγματοποιήσει ο Σύλλογος Παργινών Αθήνας με πολύ μικρή συμμετοχή μελών, παρά τις τηλεφωνικές και προσωπικές ειδοποιήσεις. Ξεναγός ο Πρόεδρος του Συλλόγου Καλαρρυτινών της Αθήνας Σπύρος Φασούλας δικηγόρος, τον οποίο ευχαριστούμε και μέσα από τις στήλες μας για την τέλεια ξενάγηση.

«... Είναι τόσο η επιτυχία της απόδοσης ώστε δύσκολα φαίνεται για μετάφραση και όχι για δημοτικό τραγούδι από τα καλλίτερα».

Στην επετειακή εκδήλωση της Ρουμανικής Πρεσβείας κύρια ομιλήτρια ήταν η τακτική καθηγήτρια της νεοελληνικής φιλολογίας στο πανεπιστήμιο Αθηνών κυρία Μαρία Μαντουβάλου που στην εξαίρετη εισήγησή της ανάμεσα στα πολλά άλλα και αξιολόγα σημείωσε ότι «Ο Βασίλης Πηγής με την καταπληκτική απόδοση στα Ελληνικά μπόρεσε και γνώρισε στους Έλληνες το Ρουμάνικο λαό, την εικόνα της ψυχής του που είναι τα Δημοτικά του τραγούδια».

Η εκδήλωση όπου παραβρέθηκε πλήθος πνευματικών ανθρώπων, επιστημόνων, εκπαιδευτικών και καλλιτεχνών της χώρας, απαγγέλθηκαν Ρουμάνικα δημοτικά ποιήματα στο πρωτότυπο καθώς και οι μεταφράσεις του από το Βασίλη Πηγής.

Ο συμπατριώτης μας Βασίλης Πηγής είναι ένας μεγάλος λογοτέχνης και πρέπει να γίνουμε κοινωνοί του έργου του.

Όσοι διάβασαν τις «ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ» το ειδικό ένθετο περιοδικό της εφημερίδας «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» της 29-5-1994 που ήταν αφιερωμένο στο μεγάλο καλλιτέχνη φωτογράφο ΣΠΥΡΟ ΜΕΛΕΤΖΗ θα θυμήθηκαν την περίσινή έκθεση φωτογραφίας στην παραλία της Πάργας με θέμα «Η Πάργα με το φακό του Σπύρου Μελετζή».

Όπως θα διαπιστώσατε ο κυρ. Σπύρος έχει αδυναμία στην Πάργα και την Πολυφωτογράφησε.

Ο Σύλλογος Παργινών της Αθήνας ήρθε προ δεκαετίας περίπου σ' επαφή με τον καλλιτέχνη, γι' αυτό και βρέθηκαν και οι περισσότερες φωτογραφίες

που χρησιμοποιήθηκαν στην έκθεση.

Με την ευκαιρία θα επαναλάβουμε την πρόταση που έγινε στη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου των Παργινών:

Με την επιχορήγηση που έχει πάρει ο Σύλλογος απ' το Υπουργείο Πολιτισμού ν' αγοράσουν φωτογραφίες μεγάλου μεγέθους με την υπογραφή του Σπύρου Μελετζή οι οποίες και θα εκτεθούν μόλις στην Πάργα.

Αν χρειαστεί να εξοικονομηθούν χρήματα μπορεί οι περισιινές μικρές να πουληθούν. Επίσης με την άδεια του καλλιτέχνη μπορούν να εκδοθούν άλμπουμ αυτών των φωτογραφιών.

Οι ενυπόγραφες αυτές φωτογραφίες θα είναι ένα πολύτιμο μουσειακό υλικό. Ακούστε μας κάτι ξέρουμε.

Απ' ότι διαβάζουμε ο συμπατριώτης μας Σωτήριος Κων. Ζώτος, πολιτευτής του ΠΑΣΟΚ, ανάλαβε καθήκοντα ειδικού συνεργάτη του Υπουργού Υγείας κ. Δημ. Κρεμαστινού σε θέματα που αφορούν την πολιτική στα επαγγέλματα Υγείας ενώ παράλληλα είναι και πρόεδρος του Σηπλιοπούλειου Νοσοκομείου της Αθήνας.

Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Εξωτερικών θ' αναλάβει πάλι ο συμπατριώτης μας Πρόεδρος κύριος Κωνσταντίνος Γεωργίου που μέχρι τώρα υπηρετεί στην Πρεσβεία της Ρώμης.

Εκτός των άλλων το χορευτικό της Ηγουμενίτσας θα παραρθεθεί στις εκδηλώσεις του Δήμου και θα λάβει ενεργό μέρος στις 14-8-1994.

Το λάβαρο ήλθε στην Πάργα και περμένουμε να κατασκευασθεί η προθήκη για την τοποθέτησή του. Το ανοίξαμε στο Μουσείο της Εκκλησίας και το ξανακλείσαμε.

Σάτιρα Νίκου Σπ. Μπιζιλέκη

Αθήνα για τα κάλλη σου, και για τα θέλητρά σου
ο κάθε ξένος σ' αγαπά και κάθετα κοντά σου.
Με στην θερμή σου αγκαλιά άλλη ζωή αρχίζει
την ευτυχία και χαρά ο νέος αντικρύζει.
Εγώ όμως δεν σ' αγάπησα γιατί είχα νοσταλγήσει
αγαπημένα πρόσωπα μακριά μου σουχα αφήσει
κι έτσι εξαναγκάστηκα στα γνώριμά μου μέρη
εκεί που όποιον θε να ιδώ τον ξέρω και με ξέρει.
Η Πάργα που την άφησα δεν είναι όπως πρώτα
έχει μεγάλη διαφορά, πήρε καινούργια φώτα
Όλοι εξελιχθήκανε νέοι μικροί μεγάλοι
εβάλλθηκαν εις τα σωστά να κάμουν Πάργα άλλη.
Μιά Πάργα που θε να γραφή σε διάφορες σελίδες
για τα μεγάλα πάρτυ της και τις χοροεσπερίδες.
Βλέπεις παιδάκια τόσα δα προχθεσινά μωρουδια
παίζουν μαθήματα χορού μαθαίνουν τραγούδια.
Όλοι οι δάσκαλοι χορού είν' από ξένα μέρη
και καθ' ένας απ' αυτούς μόδα τους φέρνει.
Ένας τους δείχνει φοξ παλιά κι άλλος τους δείχνει νέα
κι έτσι τους κάμουν στο μυαλό μιά σκορδαλιά ωραία.
Κάποιος μου είπε πως ταγκό ωραίο έχει μάθει
και πον να τον εβλέπατε έκαμε χίλια λάθη.
Άλλος μου λέγει εις το βαλς κανέναν δεν τον φθάνει
που ημπορεί την ντάμα του, ευθύς να την τρελλάνη.
Οι καβαλιέροι στο χορό τις ντάμες τους ρωτούνε
πειό απ' όλα τα ταγκό θέλουν ή προτιμούνε
Πατι πολλά εμάθανε δεν ξέρουν ποιόν ν' αρχίσουν
το νέο ή το παλιό ταγκό και πού να σταματήσουν;
Άλλο πάλι περίεργο στην Πάργα αντικρύζω
βλέπω τον Νίκο βιολιστήν τα χάνω και σαστίζω,
με το βιολί του το μικρό ήχους γλυκούς σκορπίζει
τις πονεμένες τις καρδιές αυτός ανακουφίζει.
Παίζει πολύ παθητικά κανέναν δεν τον φθάνει
τα όμορφα κορίτσια μας μπορεί να τα τρελλάνη.
Κι άλλο μεγάλο μυστικό αγαπητοί μου φίλοι
έχει να δείξη η Πάργα μας, τον Βουρεκά Βασίλη.
Με την γλυκιά κιθάρα του, όλους μας σαγηνεύει
και στο βιολί τον Νίκον μας πάντα τον συνοδεύει
ως και τενόροι έγιναν πέντ' έξη στην αράδα
ωσάν αυτούς ολιγοστοί υπάρχουν στην Ελλάδα.
Τρεις είναι οι καλύτεροι ο Θεμελής ο Τάκης
ο Περικλής ο Μπάκουλης κι ο Ζούλλας Μιχαλάκης.
Για τόσα ένδοξα παιδιά πρέπει να σας μιλήσω
και ότι γνωρίζω δι αυτούς θα το εξιστορήσω.
Όλοι σας θα τον ξέρετε τον Θεμελή τον Τάκη,
είναι καλό φιλότιμο και τίμιο παιδάκι.
Ένα μικρό ελλάτωμα έχει πού κοκκινίζει.
Όταν μιλά με θηλυκά ή όταν τ' αντικρύζει.
Τίποτε δεν τον συγκινεί ακόμη και ο έρωας
αγάπες κι ερωτοδουλειές τες βάζει κατά μέρος.
Εκείνο που εστόλισε την άχαρη ζωή του
είνε η τόση υπέροχη μελωδική φωνή του.

Τενόρος είναι άφθαστος όπου δεν έχει ταίρι
αυτός παιδιά της Πάργας μας δόξα θενα της φέρη.
Ένα βραδάκι θέλησε περίπατο νακάμη
Με τον Βαγγέλη Μπάκουλη και τον Ανεμογιάννη
Κι εκεί που συζητούσανε για θέματα σπουδαία
Αίφνης περνάει απ' εκεί χαριτωμένη νέα.
Ο διάσημος τενόρος μας παύει να συζητάει
βρίσκει τραγούδι ρωσικό και να σου τραγουδάει.
Θέλει να δείξη πως μπορεί καρδιές να συγκινήση
Με την μελωδική φωνή που πήρε απ' την φύση.
Μα κάποιος θα τον άκουσε κι όλους τους αρπάζει
δεν ερωτά για ένοχον στην φυλακή τους βάζει.
Πολύ μεγάλη έμνευσης περίφημη ιδέα
επήγανε στην φυλακή για να περνούν ωραία.
Τον Περικλή τον Μπάκουλη καθένα σας τον ξέρει
γιατί μεγάλωσε κι αυτός σε τούτα δα τα μέρη.
Είναι μεγάλος γυναικάς κανέναν δεν τον φθάνει
ακόμη και στη Κέρκυρα θύματα έχει κάνει
αυτός ποτέ δεν αγαπά μεράκι δεν το βάνει
απλώς μονάχα προσπαθεί το γούστο του να κάμει
ο Μερακλής ο άνθρωπος για ν' αύρη νοστιμάδα
αλλάζει την αγάπη τον μέσα σε μιά βδομάδα
και βρίσκει ωραιότερη όσπον να τη χορτάση
μα τη βαριέται κι αυτή κι άλλη κνττά να πιάση.
Κι έτσι τα κατορθώματα κι τις πολλές του τρέλλες
πάντοτε τις πληρώνουνε οι όμορφες κοπέλες.
Τώρα τενόρος έγινε μεγάλος ξακουσμένος
στο λέγειν είνε άφθαστος εξίσου μορφωμένος.
Και για τον Μιχαλάκη μας πρέπει να ωμιλήσω
με τον τρελλό τον έρωτα κιαντόςδεν πάει πίσω.
Ερωτευμένος κιαντός όσο καμπόσοι άλλοι
τα θηλυκά τον τρέλλαναν τον πήραν το κεφάλι
θέλει να εύρη μια καρδιά που θα τον αγαπήσει
κι έτσι τενόρος έγινε για να την συγκινήση.
Εξελιγμένο εύρηκα και τον Κωστάκη Δράκο
στον Φούρνο πιά δεν κάθετα βρε τον παλιομορτάκο.
Έμαθα πως οι φίλοι του πολύ τον αγαπούνε
στις συγκεντρώσεις κι χορούς όλοι τον προσκαλούνε.
Έγινε τώρα και μερκής φιλήδονα καπνίζει
και κάθε γλέντι και χορό αυτός τα νοστιμίζει.
Και για τον Πάννη δάσκαλο δύο λόγια θε να είπω
τέτοιο σπουδαίο πρόσωπο εγώ δεν παραλείπω.
Τα καστανά τα μάτια του το σύνολό του όλο
σου δείχνουν έναν άνθρωπον πολύ ονειροπόλο
εις το παθητικό ταγκό τον βλέπεις κι ακουρίζει
στην τρυφερή αυτή ψυχή ποιός ξέρει τί θυμίζει.
Με νεολαία ένδοξη η Πάργα μας μια μέρα
πολύ μεγάλη θα γενή θα λάμψη στον αιθέρα

Ο ποιητής Νίκος Σ. Μπιζιλέκης
Αντιγραφή Πάργα Δεκέμβριος 1945

Από το Νίκο Χρ. Τσάκα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΜΦΙΒΑΛΛΕΙ

Όλο το Ιόνιο την εποχή εκείνη τραγουδούσε. Τραγουδούσε στα σπίτια, στις ρούγες στα σοκκάκια, ανεβοκατεβαίνοντας σε ξάρτια ή κάνοντας ματσακόνι, σε λιोटόπια ή λιουτρουβιά, κλαδεύοντας ή ψαρεύοντας, με πυροφάνια στις σκοτεινές νύχτες, καλάροντας πα-
ραγάδια ή ξεμαγιάροντας δίχτυα. Τραγουδούσαν όλοι, μέρες και νύ-
χτες, βροχερές και φεγγαρόφωτες, με σερενάτες ή βαρκαρόλες.
Όπου βρισκόσουν, στον τόπο σου ή σε ξένον, πλησίαζες την πα-
ρέα που έκανε καντάδα, αμόλαγες καναδού νότες μαλακά-μαλα-
κά και εκείνοι, χωρίς να διακόψουν, παίρνοντας το μήνυμα, σου έ-
καναν με κίνηση του χεριού: ή πλησίασε και έμπα ή τσακίσου γρη-
γορά από δω, φαλτσαδούρα...

Κάπως έτσι, μαθητής στο Β' Γυμνάσιο της Κέρκυρας μπήκα σε μια
τρελλοπαρέα, που κάποτε έβγαλε ολόκληρο πιάνο με ρόδες στους
δρόμους, για καντάδα στον «Λιτών» και στα καντούνια της Κέρ-
κυρας (ακόμα θα το κουρτίζουν), αλλά η καντάδα έγινε, το κορί-
τσι... έπεσε. Ήταν και κοντεσίνα.

Στην Πάργα η σερενάτα, η μπατουνάδα ή βαρκαρόλα είχε κάτι
το αλλοιώτικο. Ήταν σαν να πούμε ένα ρεσιτάλ στο «Ηρώδειο»
και ακόμη περισσότερο. Έτσι και εμόλαγες με την κιθάρα ένα «Λα
μινόρε» στην Τζούντα του Μπόντε μέσα στην παγάδα του σεληνό-
φωτος ή στην μαγεία της σκοτεινιάς της όταν άσβυναν και τα τε-
λευταία δημοτικά τοιμπλοφάναρα, στην νεκρική σιγή και γαλήνη
της, οι παλμοί του μί και λά Μπάσσο, ηχούσαν στα φυλλοκάρδια
μέχρι Κάστρο και Τουρκοπάζαρο, σ' όλο το τεράστιο Παργινό
Αμφιθέατρο.

Όλοι οι Παργινοί φιλόμουσοι, όλοι τραγουδιστές, όλοι με παρά-
πονα την άλλη μέρα, γιατί δεν περάσατε κι από μας, καλλίφωνοι
όλοι, μέχρι τους γάτους ακόμη που όταν ... σκούζανε, σκούζανε με-
λωδικά. Πολλές φορές στο «Κορκοτσάκι» και τον «Τράφο» με τα
λουλουδιασμένα περιβόλια και τις κατάσπρες ανιές, στις καντάδες
μας απαντούσαν γαΐδαροι, ήταν και πολλοί, με τα... μελωδικά τους
γκαρίσματα. Η παρέα πάγωνε, προσβάλλονταν βαθεία, θίγονταν
για θάνατο. Αλλά δεν είχαν δίκιο. Φιλόμουσα και τα γαΐδουρια
μας, ενθουσιαζόταν κι αυτά και, βέβαια, δεν μπορούσαν να εκ-
φράσουν τη χαρά και συμμετοχή τους με χελιδονίσματα.

Η μουσική παργινή παράδοση συνεχίζει και σήμερα, με διαφο-
ρετικόν βέβαια τρόπο και αυτό δεν χρειάζεται πιστοποιητικό.

Στα χρόνια δε εκείνα τα όμορφα και μαγεμένα οι νέοι της επο-
χής, είτε Βαγγέλης Κασιώης, Νότης Ζούλας, Διονύσης Ζούλας,
Μήτσο Βάσσης, είτε Βασιλάκης Πηγής, Πέτρο Πούργας, Πίπη Βέρ-
γος, Τάκη Τσιάκος, Κώστα Βελιμέξης ή Έκτορας Κλοτσώνης, ο
διαχρονικός (λεγότανε), ατέλειωτη αλυσίδα χρυσών λαουγιών, σε
μόνιμες ή εναλλασσόμενες παρτές, έκαναν κάθε βράδυ σχεδόν κα-
ντάδα. Οι φεγγαρόφωτες βραδυές πάντως ποτέ δεν έμεναν ατρα-
γουδιστές.

Κάθε παρέα είχε τα στέκια της, τους καημούς και τους σεβντά-
δες της και οι μελωδίες ακούγονταν μαλακά σε θεία τετραφωνική
αρμονία, τόσο μαλακά ώστε αν κοιμώσουν να βλέπεις όνειρα ευ-
τυχίας, μισοκοιμισμένος να νοιώθεις σαν να σε νανουρίζουν νε-
ράιδες, ξυπνητός ή ερωτευμένος να γίνεσαι ένα με την μελωδία.

Τότε υπηρετούσε για μεγάλο διάστημα στην Πάργα Ειρηνοδίκης
ο Σπύρος Μάστορας από το Γάϊ: μουστάκι ταγκό, γιαλιά, χαμηλό
ανάστημα, ίσιο κολημένο μαλλί, μαύρο πανωφόρι, όψη στυφή, αυ-
στηρή, αλλά με ευαίσθητη καρδιά και πάθος για την μουσική και
τη «Σόνια» του. Ήταν δε η «Σόνια» ένα παλιό, αργό, απαλό, νο-

σταλγικό τραγούδι, μιά υπέροχη νυχτωδία που συγκινούσε τις καρ-
διές: «Ήταν μιά της άνοιξης ημέρα... Σόνια, Σόνια «ζούμε μίαν ε-
φήμερη ζωή. Το κάθε τι που σήμερα μας θέλγει, αύριο δεν θα μας
συγκινεί...».

Κάθε παρέα που θα ξεκινούσε για καντάδα έπρεπε να περάσει
πρώτα από το σπίτι του Μάστορα, να τραγουδήσει τη Σόνια και να
πάρει έτσι την άδεια, σιωπηρή, να συνεχίσει, διαφορετικά υπήρχε
παράβαση και επήγαινε αυτόφωρο, για διατάραξη της κοινής η-
συχίας.

Κάποια από αυτές τις αξέχαστες και ανεπανάληπτες βραδυές η
παρέα έκανε καντάδα χωρίς να περάσει από του Μάστορα, έκανε
πρώτα καντάδα και μετά στις βάρκες στο λιμάνι. Τον Μάστορα τον
ξέχασαν ή νόμισαν ίσως ότι επήγε με το καραβόσκαρο του Κιάδη
του Καλουμάδου στους Παξούς με άδεια. Έγκλημα!!!

Το πρωί όλη η παρέα στο αυτόφωρο. Μέσα στους κατηγορού-
μενους και ο Πάννης μας ο Σκιπιτάρης-Δημουλίτσας. Μάρτυρας
κατηγορίας ο Χωροφύλακας σκοπός της αγοράς, και, αν θυμάμαι,
δημόσιος κατηγορός ο φοβερός Δ/τής του Σταθμού Νίκος Νταφό-
πουλος. Το κατηγορητήριο ανστηρό «βάνανσος διατάραξης της κοι-
νής ησυχίας». Τα πράγματα ήταν σκούρα και ο Ειρηνοδίκης απο-
φασισμένος για καταδίκη. «Ακούς εκεί να μη του τραγουδήσουν τη
Σόνια...».

Η διεξαγωγή χάλια και η καταδίκη διαφαίνονταν σίγουρη. Όχι
βέβαια σε θάνατο (την εσχάτη των ποινών... ζητούσε συχνά ο Ντα-
φόπουλος), πταίσμα ήτανε, αλλά οι κατηγορούμενοι με άδειες τσέ-
πες και η καρδιά τους έτρεμε το ίδιο για το: «μετά» ή και «άνευ» με-
τατροπής.

Έμεινε τελευταίος να απολογηθεί «δι ολίγον» ο Πάννης Σκιπη-
τάρης. Τα σπινθηροβόλα πανέξυπνα ανοιχτογάλανα μάτια του παί-
ζανε σαν σάιτες. Παρακολουθούσε και ψυχολογούσε τον Μάστο-
ρα, έψαχνε να βρει το κατάλληλο σημείο για να ανατρέψει την κα-
τάσταση, που πήγαινε «κατά κρημνόν». Ήταν μάστορας σ' αυτά ο
Πάννης αλλά έπρεπε να τουμπάρει έναν Μάστορα οργισμένο και
αδυσώπητο.

— Αφήστε τα αυτά, κατηγορούμενε απεδείχθη πλήρως από την α-
κροατική διαδικασία ότι διαταράξατε την νυχτερινή ησυχίαν
ολοκλήρου της Κωμοπόλεως.

— Προς Θεού!!! Κύριε Ειρηνοδίκη Ειρηνοδίκη βεβαία το σωστό).
Τι λέτε;; Πρώτα-πρώτα ήμαστε μακριά στα «Τρία Λιθαράκια» κι
ύστερα τραγουδούσαμε τόσο απαλά, τόσο ωραία... Τι να σας πω.
Φχαριστήθηκε ο Κόσμος όλος έτσι όπως έρχονταν από μακριά μέ-
σα στην φεγγαράδα η γλυκιά μελωδία (μελωδία) εκείνη η υπέροχη
αποφορά (βρωμά, δυσσομία) που μαγεύτηκε ο κόσμος...

— Τι μελωδία και αποφορά, συμφορά σου και κακός σου, ψυχρός
σου καιρός.

Το ακροατήριο σκίστηκε στα γέλια, έγινε πανδαιμόνιο. Ο πάγος
έσπασε και η κατά βάθος ευαίσθητη καρδιά του Μάστορα λύγισε.

— Σιωπή, σιωπή ησυχία, κουνουνίσματα, τέλος πάντων... Το δι-
καστήριο αμφιβάλλει. Προσέξτε μην το ξανακάνετε...

Το ακροατήριο έσπασε σε χειροκροτήματα τόσο για την από-
φαση όσο και για την εξυπνάδα του Πάννη.

Μάταια προσπαθούσε να επιβάλει ησυχία ο Σπύρος Μάστορας,
με την ευαίσθητη καρδιά και να κρύψει με σοβαροφάνεια την εν-
δόμωχη ικανοποίηση που αισθανόταν αθλώνοντας την τρελλοπα-
ρέα.

Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΓΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1818

Ερευνών τα Αρχεία της Πάργας τα οποία απόκεινται στα Ιστορικά Αρχεία Κερκύρας και Πρεβέζης, που στεγάζεται στη Μητρόπολη Πρεβέζης, για την ανεύρεση στοιχείων Διοικητικής Οργάνωσης των Ηπειρωτικών Πόλεων των κειμένων στα παρόδια του Ιονίου Πελάγους ήτοι του Βουθρώτου, της Πάργας, της Πρεβέζης και της Βόνιτσας και κυρίως στοιχεία τα οποία αφορούν την οργάνωση αυτών ως προς το εσωτερικόν δίκαιον (διακυβέρνηση) των περιόδων 1797 και εκείθεν και 1800-1806 και εντεύθεν ήλθαν εις φως ικανά στοιχεία τα

οποία με πλήρη άνεση και τεκμηριωμένη ιστορική πραγματικότητα θα δυνηθούμε να αποκαλύψουμε ότι είναι δυνατόν για την τότε ζωή και κίνηση της Πάργας καθ' αρχήν και Πρεβέζης βραδύτερον, για να αποκαλυφθεί από την ιστορική έρευνα, έστω και μέρος της Ιστορίας των πιο πάνω πόλεων, οι οποίες ως αυτοτελείς έζησαν περιόδους λαμπρής ιστορίας.

Κατωτέρω παραθέτουμε αποσπάσματα από το αρχείο της Πάργας που βρίσκεται στην Κέρκυρα.

Αποσπάσματα από το εν Κερκύρα Αρχείο της Πάργας

Φάκελλος 6ος

Βιβλίον 2ον Συμβάντων

Τα ονοματεπώνυμα των άνωθι σκλάβων λαϊκών:
(Ακολουθούν τα ονόματα των 36 σκλάβων).

Υπογραφή
Αντώνιος Γονέμης
Κουμανταδόρος και Καπιτάνος Πάργας

Φάκελλος 6ος Βιβλίον 2ον

1793 Απριλίου 25: Εις τας ώρας ενέα της ημέρας Δευτέρας επήγε ο Γεώργιος Μπακάλης υιός του ποτέ Γεωργίου εις την Σινίτσαν όπου του είπαν δια να υπάγει εις ένα γάμον και τον σκότωσαν οι Σενιτιώτες μέσα στην Σενίτσα.

1781 Φλεβάρη 9: Επήγε ο Δήμος της Δρόσης εις το Φανάρι και τον έπιασαν οι Μαργαριτιώτες και του επήραν τα πράγματα όπου είχε και τ' άρματά του ως γρόσια 100.

1713 Ιουλίου 18: Οι Μαργαριτιώτες έκαψαν τα γεννήματα στις θυμωνιές μας όπως στάρι, κριθάρι μόδια 150, έκοψαν και ριζάρια ελιές είκοσι και μερικά αμπέλια.

Ήταν Κουβενταδόρος ο Στιλιανός Βλασόπουλος.

1713 Αυγούστου 28: Εσκότωσαν οι Σε-

νιτιώτες μέσα εις το σύνορο της Πάργας τον Ιωάννη Ζούπανο όπου ετρατάριζε να πάρει τα πράγματά του.

Ήτον Κουβερναδόρος ο Στιλιανός Βλασόπουλος.

1769 Οβριού 12: Μαργαριτιώτες έκλεψαν ένα φόρτωμα (ζίνο) του Γεωργίου Μανιάκη του ποτέ Στεφανή όπου το είχε αγοράσει τσεκίνα 4.

1773 Μαΐου 11: Επήραν οι Μαζαράκιώτες ένα άλογο του Μαρίνου Κανέλου από την Ζήβολη όπου το είχε αγοράσει νο τσεκίνα δώδεκα Φερδινάτα.

Φάκελλος 12 Βιβλίον 1ον

1805 Οβριού 5: Ενεφανίσθη ο κ. Χρήστος Δεσύλας του ποτέ Νικολάου ο οποίος δίδει Νόταν ότι αγόρασε από το αυθεντικό παζάρι από το Νάκο Σεφέρη από το χωριό Σενίτζα μιά φοράδα με το μονο-λαράκι της δια γρόσια 140. Μάρτυρες παρόντες ο κ. Τίνος Ζούλας του π. Χριστό-δουλου και ο κυρ. Γεώργιος Πετζάλης του π. Ανδρούτσου και τούτο το δίδει εις φάκε- της Δικαιοσύνης.

1803 Οβριού 19: Ενεφανίσθη ο κυρ. Παννάκης Πετζάλης του ποτέ Στεφάνου ο οποίος φανερώνει και δίδει Νόταν ότι

Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΓΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1818

Φάκελλος 4 Βιβλίον 2ον

1794 Οβριού 24: Επήγε ο Πάνος Κυρί- τοις γιος του Δημητρίου να κάμει ξύλα εις το Βενέτικο και τον εσκότωσε ο Γκι- νης γιος του Πάσχου Ανξία Κουτούλη από τη Ράπεζα και έζησε με αυτήν την λα- βωματιά ημέρας 14 και απεβίωσε την 7 Νβριού.

Φάκελλος 54 Υποφάκελος 8

Εκλαμπρότατε Κομισάριε της Πολί- τίας Πάργας αδελφικώς σε ασπάζομαι. Ελάβαμε τα τιμημένα γράμματά σας και εχαρήκαμε υπέρ της υγείας σας το ο- μοίως απολαύσομαι.

Εις τον κυρ. Γεώργη Βασιλά ομού και με τη συντροφιά του, είδαμε να μας φα- νερώνητε δια τον Βασίλην Ντάζιον όπως να είναι κλέπτης εις το μούλαρι του κυρ. Γεώργη. Εμείς ευθύς εκράξαμε τον Βασί- λην έμπροσθεν του Γεώργη και εμίλησαν και τα δύο μέρη. Όθεν κανέναν τέλος δεν έλαβε η υπόθεση. Όθεν εμείς σε πέντε έ- ξι μέρες θέλει εξετάσουμε και θέλει ξεκα- θαρίσουμε και αυτήν την δουλειά της και γράφομεν.

29 Νβριού 1814 Αγία
Κοζίμ Λίκας

Φάκελλος 54 Υποφάκελλος 4

Αγαπημένε μου φίλε μου σιορ Κομισά- ριε, σ' ασπάζομαι και με το φιλικόν μου γράμμα σε φανερώνω σε παρακαλώ να δώσεις την άδειά σου στην αδελφή μου να υπάγει να μου αγοράσει μερικό καλα- μπόκι από τα μαγαζιά. Επειδή έχω μεγά- λη χρεία και το σπίτι μου είναι χωρίς κα- λαμπόκι ως αλλού δε βρήκα και δεν είναι χρεία να σου γράψω περισσότερα αν και συ ηξεύρεις όλες τις στενοχώριες. Νέα δεν έχω να σου γράψω, αυτού αν ηξεύρεις ση- μείωσέ μου και καλές ανταμωσιές Θεόθεν αμήν.

1809 Δβριού 2 Λουριάτες
Χασάν Τσαπάρης
Σφραγίς

Κύριε Νικόλαε Δεσύλα
Κύριε Φώτη Μανιάκη

Τα της παρούσης Κοινότητος βιβλία κοινή λαβών έγωγε της εκκλησίας ψήφου σχεδόν γε προ χρόνων νυν τετάρων ει- σήλθον εντός ου αποκαλούνται τόπον ι- δών δε αυτά διαφανή εν καταστάσει υπ' αμελείας ή ποτέ και κακίας ως ιστε πά- ντες και πριν χαρτοφυλάκων περιπαθής γέγονα ως γε ποτέ τις. Βουλή όθεν της τοτ Εκκλησίας ανδον μοι ήταν και δαπά- νην και χρόνον επιμεληθήνας δε τούτων των βιβλίων και δη δίδουσι και σαφής ό- που έγιναν τη Κοινότητι η εμό η ζημίας ί- να δε μήπως τ' αυτά παύσωνται πάλιν.

Αυτήσας αυτήν την βίβλον, γε και τού- των πόσα συν τοις αγράφοις, φύλλα τα γεγραμμένα των πινάκων, ανυνθε εις τους συνδίκους. Αλλ' υμάς γε, ευγενείς ω συν- δικοι Αυθεντική λαβόντες αυτήν σφραγι- δα τυπώσας ως δη ην η ασφαλεστέρα. Μεθ' ης βιάζουν μέλλεσθε τοις κατ' έτος βιβλίων φύλακας ους τε και ακρηβίστας υπογράφεται ως τε λαμβάνοντες και εγ- γυητές τοις κοινοίς αυτάς την εκάστου σφαλμάτων βίβλους υμάς δε του χρέους λυσάσθε με.

Ανδρέας Ιερέυς ιδρωμένος
Χαρτοφύλαξ

Ακολουθεί η λεπτομερής καταγραφή σε 15 περίπου σελίδες των παραδιδόμε- νων εγγράφων κ.λπ.

1792 Οβριού πρώτη: Με την παρη- σίαν του εκλαμπροτάτου κα' που Μάρκου Τριανταφύλλου Ροδόσταμου εγώ ο Θεό- δωρος Μανιάκης του κυρ Δημήτρη κου- στώδες εκλεκτού του προϊόντος χρόνου, έλαβον από του προτσεσυρούμου Ανδρέ- αν Ιδρωμένον τα κατάστιχα του Αρχιβί- ου (Αρχείου) ή Κουστωδίας (σύνολο εγ- γράφων) κατά το άνωθεν βεντάριον (Κα- τάλογος) μετρημένα εις τόσα Λίμπρα (βι- βλία) και τόσα φύλλα και υπογράφω.

Αναστάσιος Καλούλης

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Φάκελλος 6ος Βιβλίο 1ον

Σημείωση: Το έτος 1792 ο χαρτοφύλαξ του Αρχείου της Πάργας, του μέχρι τότε φυσικά, ο Ανδρέας Ιερέυς ιδρωμένος πα- ρέδωσε αυτό ως:

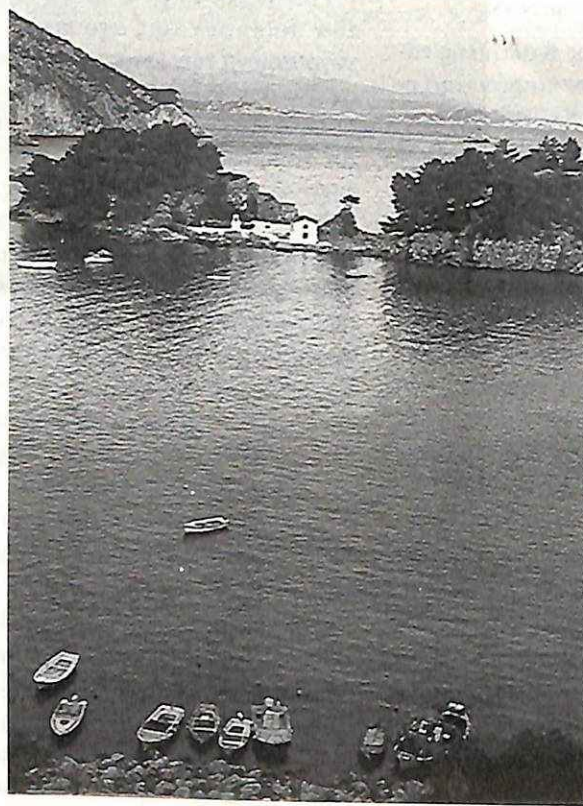
Τιμώτατοι Σύνδικοι
Κύριε Δημήτρη Βασιλά
Κύριε Ιωάννη Ζούλα

Υπογραφή
Μάρκος Τριανταφύλλου, Ροδόσταμος
Δημήτρης Βασιλάς Σύνδικος
Ιωάννης Ζούλας Σύνδικος
Νικόλαος Δεσύλας Σύνδικος
Φώτης Μανιάτης Σύνδικος
Θεόδωρος Μανιάκης

Από το περιοδικό «ΕΙΚΟΝΕΣ»
τεύχος 503/21-6-1994 το οποίο ευχαριστούμε

“Στης Πάργας τον ανήφορο κανέλα και γαρίφαλο...”

Του Γιώργου Κοντού Φωτό: Νίκος Κατσουλάρης

Το δίδυμο νησάκι
της Παναγιάς
στολίζει την
είσοδο της
Πάργας.
Δεξιά:
Πανοραμική
άποψη της πόλης
και του λιμανιού
από το Κάστρο.

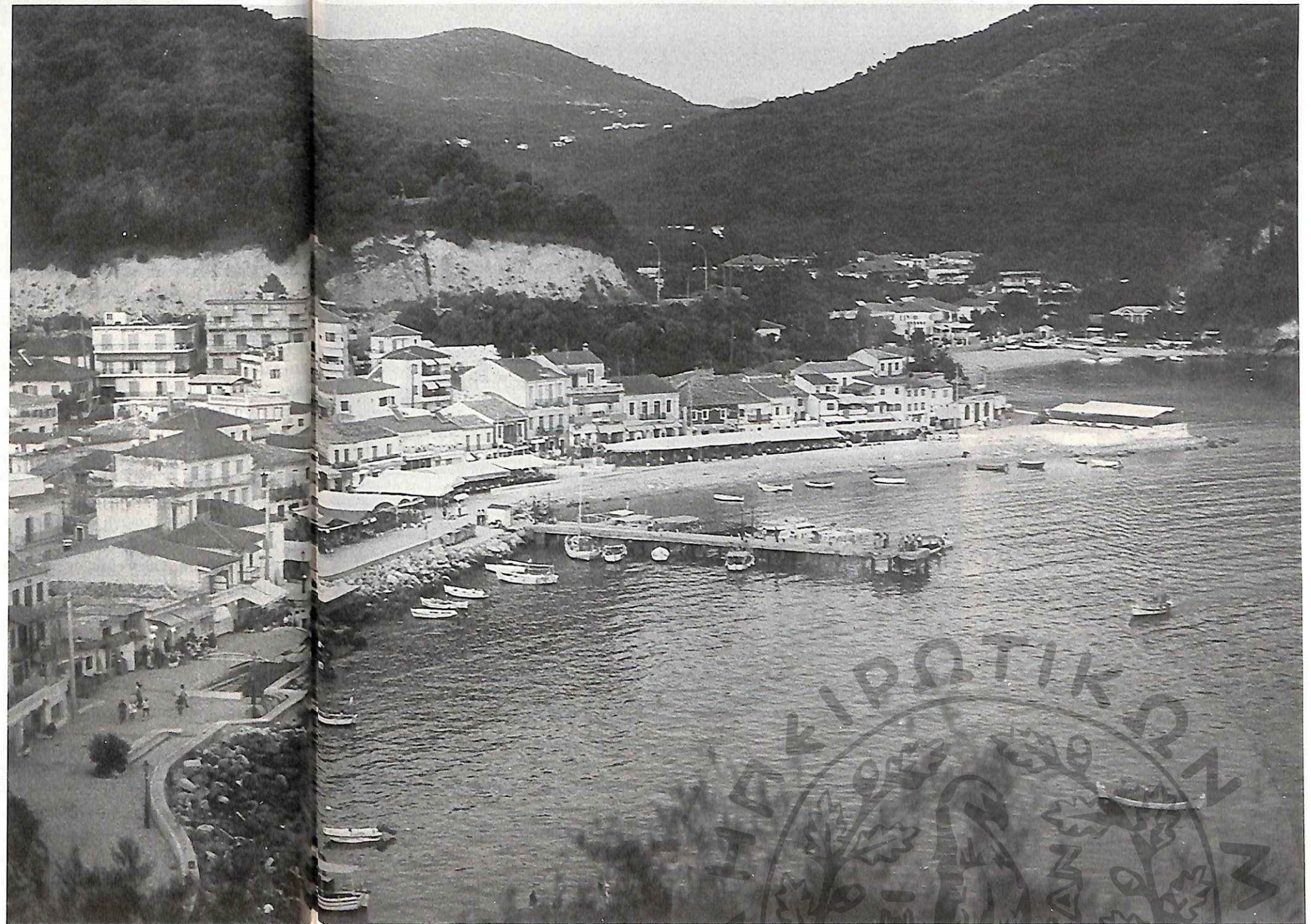
Στης Πάργας τον ανήφορο, κανέλα και γαρίφαλο», λέει το παλιό τραγούδι. Εσείς, όμως, μη το δέσετε κόμπο. Το ψημισμένο ανήφορο θα τον βρείτε. Πρόκειται για την οδό Φρουρίου που συνδέει το λιμάνι με το κάστρο. Η κανέλα όμως και το γαρίφαλο ανήκουν σε άλλες εποχές. Αντ' αυτών θα βρείτε δεκάδες γλάστρες με γεράνια στις αυλές, μπαλκόνια καλυμμένα από μπουκαμβίλιες, αναρριχώμενες τριανταφυλιές και κλήματα. Κάτασπρα, φρεσκοαβεστωμένα σπίτια με πολύχρωμες

πόρτες και γραφικά σοκάκια. Φθάνοντας στην κορυφή θα δείτε τον τρίδυμο κόλπο, τα δάση με τις υπεραιωνόβιες ελιές που κατρακυλούν μέχρι τη θάλασσα. Το νησάκι της Παναγιάς, στη μέση του κόλπου, με τις δύο εκκλησιές, το ερειπωμένο σπίτι της μπότσαϊνας και τη μικροσκοπική παραλία του Αμμοπουλιού.

Πρόσχαροι, εξυπηρετικοί και φιλόξενοι οι Παργινοί, με χαρά θα σας πάρουν από το χέρι για να σας βγάλουν από τα δεκάδες αδιέξοδα, πολυδαίδαλα σοκά-

κια. Λατρεύουν την κουβνέντα και παρότι η πόλη τους είναι γνωστό τουριστικό θέρετρο από το 1962, δεν αλλοτριώθηκαν από τον τουρισμό. Καλωσορίζουν και παρασύρουν με μύθους και ιστορίες τους επισκέπτες.

Όσοι τη γνώρισαν, δύσκολα την εγκαταλείπουν. Ιούλιο και Αύγουστο πρέπει να σπρώχνεις για να περνάς την παραλία ή αφήνεσαι να σε παρασύρει το ανθρώπινο λεφούσι των Ιταλών, αλλά και των Άγγλων και Γερμανών που της έχουν ιδιαίτερη προτίμηση.

Η ονομασία Πάργα λέγεται ότι προήλθε από παραφθορά της σλαβικής Prag, που σημαίνει λιμάνι, ή από το πέργω, που σημαίνει οχυρώνω. Η πόλη είναι χτισμένη εκεί που, κατά τους αρχαίους συγγραφείς, βρισκόταν το λιμάνι της Ελαίας. Η πρώτη, όμως, αναφορά που γίνεται στην Πάργα είναι το 1320 μ.Χ. και γύρω στο 1360. Οι κάτοικοι (καθ' υπόδειξη της Παναγιάς) μεταφέρουν την πόλη στη σημερινή της θέση από την Παληόπαργα.

Η ιστορία της πόλης δεν περνά από

την Τουρκοκρατία. Από το 1401 μέχρι το 1797 υποτάσσονται στους Ενετούς. Ακολουθούν οι Γάλλοι και οι Άγγλοι. Οι τελευταίοι τους πουλούν (έναντι 150.000 λιρών) μαζί με την πόλη και τις περιουσίες τους στον Αλή Πασά που τους είχε άχτι. Σύσσωμο το χωριό εγκατέλειψε τα πατρία εδάφη και μετακόμισε απέναντι, στην Κέρκυρα, το 1819.

Μετά το θάνατο του Αλή, περίπου 100 οικογένειες επιστρέφουν στον τόπο τους για να συνεχίσουν την παργινή πα-

ράδοση. Κάποιοι λίγοι ακόμη επέστρεψαν στην απελευθέρωση, το 1913.

Η επιστροφή των Παργινών γιορτάζεται τον Δεκαπενταύγουστο με αναπαραστάσεις, βεγγαλικά, χορούς και πανηγύρια που κρατάνε τέσσερις μέρες.

Η σύγχρονη Πάργα διατηρεί την παράδοση, σέβεται την αρχιτεκτονική και γοητεύει τον επισκέπτη που μπορεί να επιλέξει την ηρεμία και την ξεκούραση στις όμορφες, πεντακάθαρες παραλίες της ή τη διασκέδαση στις ταβέρνες, τις καφετέριες και τα μπαράκια.

✓ «Ο Ψαριανός Κανάρης είναι από την Πάργα» διατυμπανίζουν οι ντόπιοι. (Κι εγώ από το Κακοσάλεσι). «Ανακάλυψαν», λένε, μια σελίδα του ημερολογίου του, όπου εκμυστηρεύεται ότι γεννήθηκε εκεί. Του στήσαν προτομή και του αφιέρωσαν δρόμους, πλατείες, ξενοδοχεία, τουριστικά γραφεία, μπαρ και άλλα εμπορικά μαγαζιά.

✓ Τα Ιερά Κειμήλια (εικόνα της Παναγιοπούλας, της Παναγιάς των Βλαχερνών, το λάβαρο της Πάργας και πολλά καντήλια και δισκοπότηρα) θα βρείτε στο μουσείο. Το κλειδί θα το ζητήσετε από τον παπά του ναού του Αγίου Νικολάου που είναι δίπλα.

✓ Μπιλ Κλίντον: Κατά κόσμον Βασίλης Τζίμας. Έτσι αποκαλούν τον κοινοτάρχη Σπαθαράϊων (μικρό χωριό έξω από την Πάργα), γιατί κατάφερε να είναι ο μοναδικός Έλληνας, προσωπικά προσκεκλημένος στην ορκωμοσία του προέδρου των Η.Π.Α. Αφορμή ένα απλό τηλεγράφημα στο οποίο ο πρόεδρος της μικρότερης κοινότητας του κόσμου έστειλε συγχαρητήρια στον πρόεδρο της μεγαλύτερης δύναμης του κόσμου. Ένα σαξόφωνο και πολλές φωτογραφίες των δύο Μπιλ κοσμούν την καφετέρια του Τζίμα, την «Billy's», στην παραλία της Πάργας.

✓ Αν ξεμείνατε από βιβλία στις διακοπές σας, μην ανησυχείτε. Στο βιβλιοπωλείο του Νίκου Ευαγγέλου, στο λιμάνι, θα βρείτε, ό,τι ζητήσετε, καθώς και πολλά βιβλία για την ιστορία της Πάργας, τους θρύλους και τις παραδόσεις της περιοχής. Λίγα είναι τα νέα παιδιά που ζουν στην κωμόπολη, αλλά τουλάχιστον διαβάζουν και ενημερώνονται.

✓ «Η αλτάνα της Πάργας», το βιβλίο του Κώστα Ασημακόπουλου, που έγινε και σήριαλ στην ΕΤ2 (με την Ιλίου Λιβυκού, τον Δ. Παπαμιχαήλ και τον Χρ. Πάρλα), έβαλε σε μπελάδες τους Παργινούς. Άντε να δείξουν το σπίτι ενός μυθιστορηματικού προσώπου στα ελληνικά γκρούπ που το αναζητούσαν.

Για να μην κακοκαρδίσουν τους επισκέπτες, ο καθένας έδειχνε και κάποιο κοκτινό τους ερείπιο.

Το Κρουονέρι είναι η «κοσμοπολίτικη» παραλία της πόλης.

Είδαν και απόειδαν, μαζεύτηκαν οι καταστηματαρχές «τοποθέτησαν» το σπίτι της σε κάποιο χάλασμα του Κάστρου και ξέγνοιασαν.

✓ Συνολικά η Πάργα έχει πάνω από 50 εκκλησίες. Κάθε μεγάλη οικογένεια είχε και το δικό της εκκλησιάκι. Σε τέτοιο σημείο μάλιστα, ώστε ακόμα κι ο Κοσμάς ο Αιτωλός τους πρόγkηξε και τους συνέστησε να τις γκρεμίσουν και να χτίσουν σχολεία.

ΠΟΤΟΠΟΙΕΙΟ «Η ΠΑΡΓΑ»

✓ Κουμκουάτ και ούζο στο ποτοποιείο «Η Πάργα». Ο ενηνητάχρονος παππούς, Δημήτρης Πούργας, μαζί με το γιό του, Βύρωνα, θα σας ξεναγήσουν στη μαγεία και τα μυστικά του οινοπνεύματος. Δο-

κιμάστε το αγνό ούζο που φτιάχνει και εμφιαλώνει ο ίδιος από το 1944 και αγοράστε αυθεντικό κουμκουάτ, 50 βαθμών. Είναι εύφλεκτο, ιδανικό για κρέπες, αλλά σερβίρεται με τριμμένο πάγο για να «αραιώσει λιγάκι». Ακόμη θα βρείτε κονιάκ και πολλά λικέρ, τριαντάφυλλο, μανταρίνι, μπανάνα, μέντα κ.α., όλα με παραδοσιακό τρόπο και μεράκι φτιαγμένα.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΑΤΕ

✓ ΔΙΑ ΞΗΡΑΣ: Η Πάργα απέχει από την Αθήνα 445 χιλιόμετρα. Αν ακολουθήσετε τη διαδρομή Ρίο-Αντίρριο και Άκτιο-Πρέβεζα. Αν πάτε μέσω Άρτας, θα κάνετε 23 χιλιόμετρα παραπάνω, αλλά θα γλυτώσετε την καθυστέρηση του φέρι μποτ για Πρέβεζα. Από τη Θεσσαλονίκη απέχει 506 χιλιόμετρα. Λεωφορείο φεύγει τέσσερις φορές την ημέρα από το ΚΤΕΛ Πρεβέζης (Κηφισού 100 τηλ. 5129252). Η διαδρομή είναι 7 ώρες και το εισιτήριο 5.900 δρχ.

✓ ΔΙΑ ΑΕΡΟΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ: Αεροπορικώς πρέπει να πάτε Κέρκυρα, από εκεί 2 ώρες με το πλοίο Ηγουμενίτσα και λεωφορείο για Πάργα. Ηγουμενίτσα-Πάργα είναι 50 χιλιόμετρα και το εισιτήριο κοστίζει 850 δρχ.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ☎ (0684)

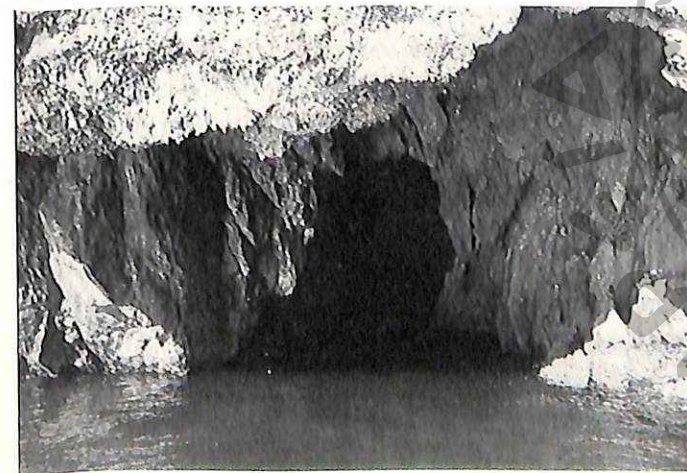
Αστυνομία: 31222 Δημαρχείο: 31207
Λιμεναρχείο: 31227 Ιατρείο: 31233

✓ Υφαντά παραδοσιακά, κιλίμια χειροποίητα και πλεκτά σχέδια και χρώματα θα βρείτε στο μαγαζί της κυρίας Δάφνης Βερλίγκα. Από τις τελευταίες εναπομείνουσες γυναίκες της Πάργας που υφαίνουν ακόμα στον αργελιό.

Ετοιμάζεται να τα παρατήσει κι εκείνη, «κοπιαστική δουλειά, σχεδόν σκλαβιά». Πού να συναγωνιστείς τη μόδα και τη μαζική παραγωγή χαλιών;

✓ Λαϊκή-Παζάρι: Πίσω από την εκκλησία του Αγίου Δημητρίου οργανώνεται, καθημερινά, μια μικρή λαϊκή αγορά. Γυναίκες από τα γύρω χωριά πουλάνε φρούτα, λαχανικά, αβγά, λάδι, ζαρζαβατικά και, αν είστε τυχεροί, και μέλι.

Προσοχή: Θα τις βρείτε από τις 6 μέχρι τις 11 το πρωί.

Η σπηλιά της Αφροδίτης. Ό,τι πέσει στο νερό, παίρνει μπλε απόχρωση.

Πίσω Κρουονέρι.

ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ

► **Κάστρο:** Μια λιθοπολιτεία που στέκει εκεί από τους βενετσιάνικους χρόνους. Διαθέτει όλα τα «χρώδη». Πολεμίστρες, κανόνια, οχυρωματικά έργα και σκοτεινά μπουντρούμια. Αλλά πάνω από όλα μια πανοραμική θέα.

Δίπλα, το «τουρκοπάζαρο» απολαύστε μια καταπληκτική θέα στο Βάλτο.

► **Ανθούσα:** Όμορφο, γραφικό χωριουδάκι, 4 χιλιόμετρα από την Πάργα πνιγμένο στο πράσινο, παλιά ελαιοτριβεία, 40 βρύσες, κατάρρακτης και πλατεία με τα πλατάνια, όπου θα πιείτε το καφεδάκι σας και θα γευτείτε κοκορέτσι στις Οργανωμένες εκδρομές με βάρκα στους Παξούς-Αντίπαξους και στον Αχέροντα ποταμό (μπρρρ). Τιμές 3.500 και 2.000 δρχ. αντίστοιχα.

Που θα κολυμπήσετε

► Το Κρουονέρι και το Πίσω Κρουονέρι είναι δύο πολύ καθαρές παραλίες μέσα στην Πάργα. Γεμίζουν, όμως, κόσμο και δε θα έχετε που την πετσέτα απλώνειν.

► Τα ίδια και στο Βάλτο με την κάτασπρη άμμο. Εδώ, όμως, έχετε τη δυνατότητα να νοικιάσετε ένα ποδήλατο θαλάσσης και να ανοιχθείτε προς αναζήτηση άλλων τόπων.

► Προτιμήστε το Λύχνο (4 χιλ.) όπου και εδω έχετε στη διάθεσή σας θαλάσσια σπορ. Ή το Σαρακήνικο, κοντά στην Αγιά.

► Νοικιάστε βάρκα με μηχανή και ανακαλύψτε μόνοι σας ειδυλλιακές παραλίες και ορμίσκους. Μπείτε στη σπηλιά της Αφροδίτης, περάστε από τη Γαλάζια σπηλιά στο Λύχνο και αναζητήστε την «Ομπρέλα», τον «Σκορδά», τον «Κρεμμιδά», το «πόδι της αρκούδας» (ονομασίες βράχων). Οι βάρκες νοικιάζονται προς 10.000-15.000 δρχ. την ημέρα, ανάλογα την περίοδο.

Βάρκες για νοίκιασμα και θαλάσσια σπορ στο Λύχνο.

Μαύρα χρόνια

Στο χάνι, κοντά στο Παλί καφενέ στα Γιάννενα, ο Τουρκογιάννης ο Παργινός ο αγωγιάτης, κουβέντιαζε με τον ανιψιό του. Φεύγουμε γρήγορα, είτε ο θείος στον ανιψιό, απόψε κιόλας, να προλάβουμε να ειδοποιήσουμε στην Πάργα για τις ετοιμασίες του Αλή. Θάναι ανοιχτή η σκάλα της Παραμυθιάς; ανταπόδοσε ο ανιψιός, που του καλάρεσαν τα Γιάννενα, ή θάχει κλείσει από το χιόνι; Τον αγκριοκύταξε ο θείος του.

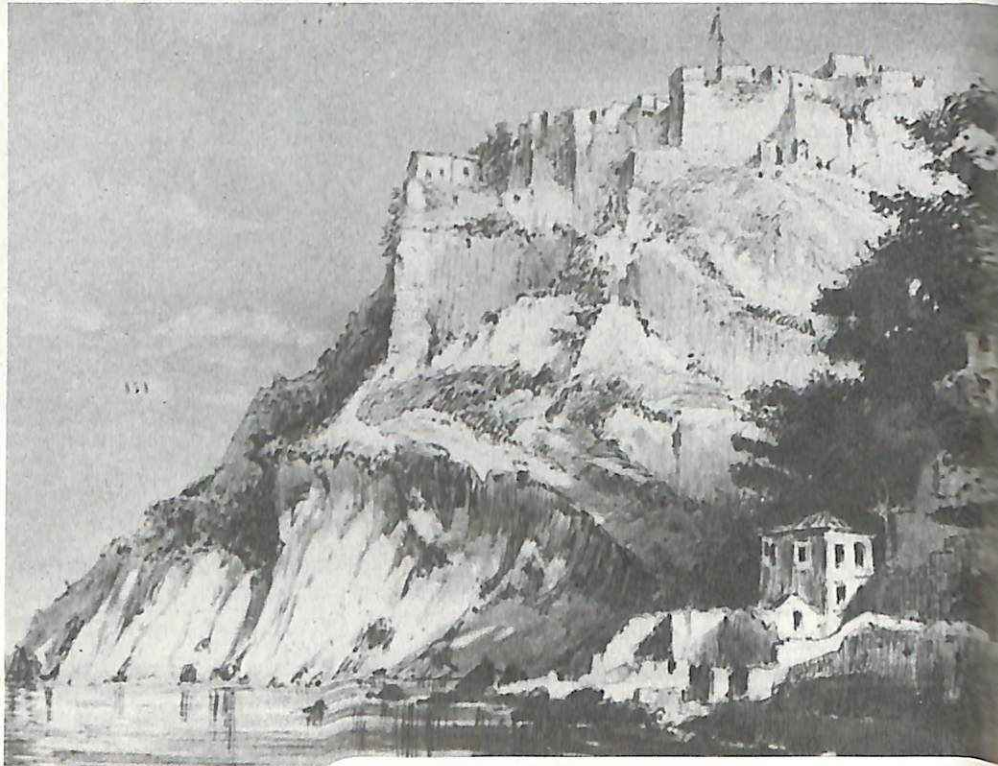
Δεν κατάλαβες μωρέ πως όλες τούτες οι ετοιμασίες του Αλή γίνονται για την Πάργα.

Μπήκαν στην Πάργα την άλλη μέρα το γιόμα. Τα χειμωνιάτικα σύννεφα κι ο αγέρας στροβιλίζουσιν πάνω από την μικρή πολιτεία και σμίγανε με τις άσχημες ειδήσεις πουρχονταν από παντού και κρύωναν ακόμη περισσότερο τις καρδιές των Παργινών του Γενάρη του 1814.

Οι Άγγλοι είχαν πιάσει και τους Παξούς, μόνο την Κέρκυρα και την Πάργα είχαν οι Γάλλοι. Πρίν λίγους μήνες σε μια επίθεση κατά της Αγιάς ο Αλής έχασε 24 Αρβανίτες. Θέλω την Αγιά να μου την παραδώσεις απάιτησε από τον Συνταγματάρχη διοικητή της Πάργας. Είναι εξάρτημα της Πάργας, την πήραμε από τους Βενετσιάνους απάντησε αυτός.¹

Ξεφόρτωσε ο Τουρκογιάννης με τον ανιψιό του, άφησε στα χέρια του ανιψιού την φροντίδα των ζώων κι έτρεξε γρήγορα στον Πρύτανη της Πάργας. Τον δέχθηκε αμέσως. Δίπλα στον Πρύτανη κάθονταν το πρωτοπαλῆκαρο της Πάργας, ο Παναγής ο Σπαθιάς.²

Λαχανιασμένος ο αγωγιάτης άρχισε. Εφτά χιλιάδες στρατιώτες με αρχηγούς, τον Ομέρ Βρυώνη, τον Άγο Μουχουρτάρη και

Το άπαρτο Κάστρο της Πάργας (Βιβλίο Salvator 1907).

τον ανιψιό του Αλή, τον αγαπημένο του μπέη Νταούτη, ετοιμάζονταν στα Γιάννενα. Διαδίδει πως θα χτυπήσει τους μπέηδες της Τσαμουριάς, παράγγειλε λείη η Πύλη, να τους κατεβάσει τη μύτη.

Έμαθα από υπεύθυνα στόματα, πως έρχεται για την Πάργα, είτε και σταμάτησε ο Τουρκογιάννης. Το βλέμμα του κρεμάστηκε από τα χείλη του Πρύτανη, ύστερα στράφηκε προς τον Σπαθιά, περίμενε κάποιο μήνυμα ελπίδας. Δεν πήρε. Να με συμπαθάτε, είτε, είμαι κουρασμένος και καληνύχτισε.

Τις άλλες μέρες άλλες ειδήσεις φθάνανε στην Πάργα. Όλες κατάμανυρες. Ο Γεώργιος Τουρτούρης³, έμπιστος του Αλή, στάλθηκε στην Κέρκυρα να διαπραγματευθεί με τον στρατηγό Donzelot την παράδοση της Πάργας.⁴ Ο στόλος του Αλή ετοιμάζονταν στην Πρέβεζα.

Θάχουμε πάλι επίθεση του Αλή, μίλησε ο Σπαθιάς. Πρέπει να οχυρώσουμε τα ακρινά σπίτια του Προαστείου,⁵ μπαρουτι έχουμε, βόλια θα φτιάξουμε, συνέχισε να μονολογούσε

... στην Αγιά ακόμη να στείλουνε μπαρουτι οι Γάλλοι

... Θα μας πουλήσουν... θα μας αφήσουν μόνους...

... Τα κανόνια να πιάσουμε. Μονολογώντας απάντησε κι ο Πρύτανης. Τα Γυναικόπεδα... το λιμάνι... τρόφιμα... στάρι... ακολούθησε σιωπή κι ύστερα ο πρύτανης είπε... Ίσως οι Άγγλοι βοηθήσουν.

Πυρετός στην Πάργα. Κλείνανε παράθυρα, ανοίγονταν πολεμίστρες, ανοίχτηκαν χαντάκια, καθαρίστηκαν χώροι μπροστά στα σπίτια, για να φαίνονται οι Τούρκοι απλησίαζαν, ετοιμάστηκαν βόλια. Δούλεψαν όλοι, άνδρες γυναίκες και παιδιά. Τον Πα-

Μαύρα χρόνια

► Συνέχεια από την 12η σελίδα

ναγή τον Σταθιά τον απασχολούσαν τα κανόνια. Έπιασε φίλια με τους πυροβολητές. Ο Παναγής κι άλλα τριάντα παληκάκια μάθανε τέλεια να γεμίζουν και να σκοπεύουν τα Γαλλικά κανόνια.

Αρχές Φλεβάρη πλημύρισε ο κάμπος του Μαργαριτίου από τα στρατεύματα του Αλή.

Ο Μουχτάρ, ο γιός του Αλή, τους διοικούσε από την Παραμυθιά. Ο ίδιος ο Βεζύρης με το χαρέμι του περίμενε στην Πρέβεζα να μπει στην Πάργα νικητής. Φόβος κι αγωνία στην επικράτεια της Πάργας. Οι Αγιώτες ζητούσαν βοήθειαν από τους Γάλλους. Οι Παργινοί ετοιμάζονταν κι ελπίζανε. Οι φήμες οργιάζανε, μας έχουν πουλήσει, δεν μας έχουν πουλήσει, θάρθουν οι Άγγλοι, δεν μας θέλουν οι Άγγλοι.

Μικρές συμπλοκές άρχισαν στα σύνορα. Νύχτα 17 προς 18 Φλεβάρη περνούν οι Τούρκοι και υπερφαλαγγίζουν την Αγιά καίγοντας τον μικρό συνοικισμό που είναι ακόμη ερειπωμένος στα Ανατολικά του χωριού, κατεβαίνουν στην Ράπεζα, κατηγορίζουν στον Βάλτο. Τρέχουν οι Παργινοί να ενισχύσουν τα φυλάκια στη Ζήβολη, στην Ζελαντίτσα, στη Λαμποβίτσα. Ο Παναγής ο Σπαθιάς βρίσκεται στη Ζελαντίτσα.

Τα χαράματα της 23 Φλεβάρη οι Τούρκοι πιάνουν τον Βάλτο, φθάνουν ως την Ράχη, χτυπάνε τους Γάλλους με τα δυό κανόνια στο Χελάτι, κοντά στο Μοναστήρι. Φεύγουν οι Γάλλοι από το Χελάτι για το Κάστρο. Στην παραλία του Βάλτου τους πιάσανε οι Τούρκοι μαζί με δυό καλόγριες.

Μπουλούκια οι Τούρκοι κατεβαίνουν από την Παληόπαργα και την Ράπεζα,⁶ κοιτάει ο Παναγής προς το Κάστρο. Χτυπάνε τα κανόνια μα οι μπόμπες πάνε μακριά από τους Τούρκους. Φίδια τον ζώσανε τον Παναγή. Πέφτει η Λαμποβίτσα, πέφτει η

Ζήβολη, πλησιάζουν στο Κρέμασμα οι Τούρκοι, ο στόλος έρχεται από την Πρέβεζα, πλησιάζει το λιμάνι. Πάμε φωνάζει ο Παναγής, μας πουλάνε, ότι σώσουμε. Την ίδια ώρα ο Νταούτμπέης ο αγαπημένος ανιψιός του Αλή, προσπαθεί να κατέβει με τ' αλόγο του κοντά στο καταράχτη στην Κάτω Ράπεζα. Θέλει να προλάβει να μπει από τους πρώτους στην Πάργα. Δύο Ραπεζιώτες που προσπαθούσαν να περάσουν στην Πάργα για να γλυτώσουν, έχουν κρυφτεί σε έναν θάμνο. Βλέπουν τον Νταούτη μόνο του, η συνοδεία του προχώρησε.

Απ' εδώ μπέη μου του λένε. Τον πάνε στην άκρη του γκρεμού, τον ρίξαν στον καταράχτη που από τότε έχει τ' όνομά του.

Μπαίνει ο Σπαθιάς με τους συντρόφους του στο Κάστρο. Την ίδια ώρα ο στόλος μπήκε στο λιμάνι και προσπαθεί να πιάσει τα εμπορικά πλοία των Παργινών. Ένα ένα τα κανόνια του Κάστρου πέφτουν στα χέρια των Παργινών. Οι Τούρκοι φθάσανε στα πρώτα σπίτια. Η τύχη της Πάργας είναι στα χέρια των Παργινών. Κάθε βόλι και Σκιπετάρης, κάθε μπόμπα καράβι Τούρκο ή Τούρκικος στόχος στη στεριά. Σκοτώνεται ο υποδιοικητής του στόλου, βουλιάζει το καράβι του. Ψάχνουν οι Σκιπετάρηδες για το πρωτοπαλῆκαρό τους τον Νταούτμπη, ανακόπτεται η στήμη τους, σιγά σιγά υποχωρούν. Σώθηκε πάλι η Πάργα. Οι ίδιοι οι Παργινοί την σώσανε, οι ανώνυμοι Παργινοί.

Όσοι γράψανε για κείνα τα χρόνια δεν θέλουν να πιστέψουν πως προδόθηκε η Πάργα. Ο Αραβαντινός στην Ιστορία του Αλή Πασά στη σελίδα 248 γράφει «Λέγεται ότι εν τη ενάρξει της συμπλοκής τα τηλεβόλα του φρουρίου ητοχούν διαρκώς του σκοπού των και μόνον μετά την ανάμιξιν εντοπίων τινών οπλιτών και τον υπό τούτων χειρισμόν των τηλεβόλων τα βλήματα έπιπτον εν ταις τάξεσι του εχθρού. Το γεγονός τούτο, όπερ βεβαίως ήτο τυχαίον,

απέδωκαν τινές εις προσυνενόηση του φρουράρχου μετά του Αλή». Στην Έκθεση των Γεγονότων όσων συνέβησαν πριν και μετά την παραχώρησιν της Πάργας, που γράφτηκε το 1820 πιθανότατα από τον Duval και μεταφράστηκε από τον Πάννη Βαρβιτσιώτη, αναφέρεται: «Κατά των εφορηήσεων τούτων δεν συνήργησε διόλου η φρουρά της Πάργας, η εξ αιτίας των συμφωνιών, τας οποίας νομίζουσι τινές να υπήρχον μεταξύ του Αλή και του φρουράρχου συνταγματάρχου... ή καθώς είναι επιθυμία ημών να πιστεüωμεν, διότι η φρουρά δεν ενόμιζε ταυτήν ικανήν να ανθέξει εις δυνάμεις πολύ ανωτέρας».

Έχει σωθεί η Πάργα, αυτό έχει σημασία, σκέφτονταν ο Παναγής, καθισμένος έξω από το Κάστρο, μετά από λίγες μέρες. Ποιοί μας βοήθησαν, πόσο μας βοήθησαν, τι σημασία έχει.

Την δουλειά τους κάνουν οι Γάλλοι, το συμφέρο τους κοιτάνε. Κι αν έλθουν οι Άγγλοι, με τα ίδια θα κάνουν κι αυτοί. Σήκωσε το βλέμμα του προς την Αγιά, είδε που άρχιζε να κτίζεται το κάστρο. Κατάλαβε. Οι Τούρκοι, ο Αλής είχαν απόφαση ν' αγωνιστούν για να πάρουν την Πάργα. Μακρύς και δύσκολος ο αγώνας σκέφτηκε. Χρειάζεται υπομονή και πείσμα για να μείνεις ελεύθερος κι εγγήγορη, όλος ο λαός σε εγγήγορη. Κοίταξε γύρω του ήταν μονάχος, οι φίλοι του είχαν φύγει. Μονάχος σαν την Πάργα σκέφτηκε και χαμογέλασε πικρά. Μονάχος σαν την Ελλάδα ίσως να λεγε σήμερα.

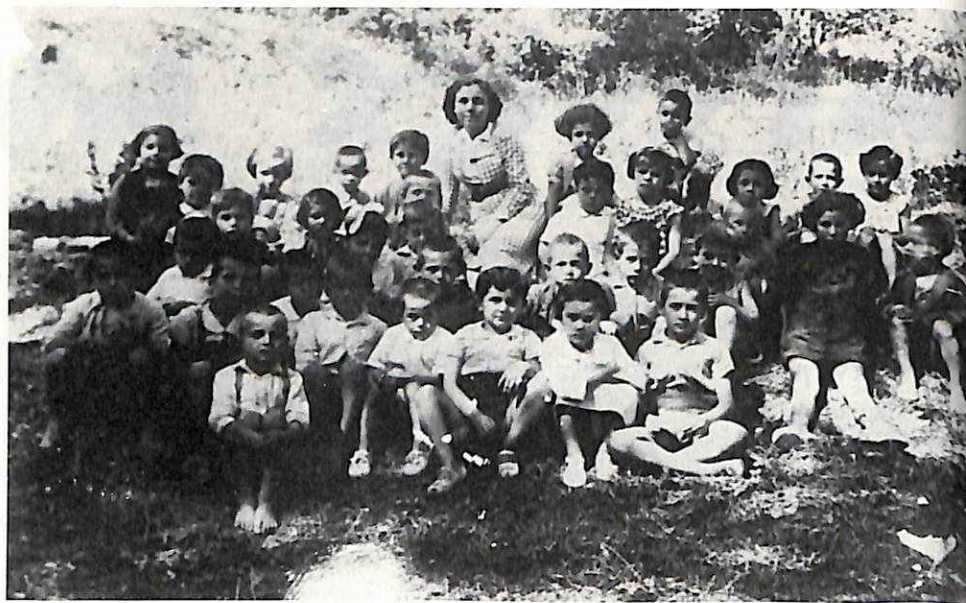
1. Ουίλιαμ Πλωμάρ: Αλή Πασάς Σελ. 210.
2. Εφημερίδα, «Η ΠΑΡΓΑ» φύλλο 7, σελ. 12.
3. Επιφανής Γιαννιώτης, μέλος της Φιλικής Εταιρείας.
4. Σ. Αραβαντινού. Ιστορία Αλή Πασά, σελ. 246.
5. Προάστειο, η Πάργα έξω από το Κάστρο.
6. Η Ανθούσα.

Τ' κρίμα...

Θυμάσαι που όταν είμαστε παιδιά πόσο σφιχτά μου κρατήσε το χέρι και μούπες πως θα με θυμάσαι για παντοτινά κάθε χρονιά και κάθε καλοκαίρι.

Μα όμως τα χρόνια πέρασαν κι η θύμησή μας όλο και μακραίνει σ' ενός καιρού το στριφογύρισμα Τι κρίμα νάμαστε δύο ξένοι...

Και να θωρούμε τα μελλούμενα τα τωρινά τα περασμένα σαν ένα αγέρι πούφερε στην αγκαλιά ένα σωρό φύλλα κιτρινισμένα.

Τούλα

Νηπιαγωγείο το 1937. Αρχείο Τούλας Βάσου-Κοτίλια.

Ο ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΓΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ 4ον

Τακτικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Πάργας την 22-4-1994 ημέρα Παρασκευή και ώρα 19.00 ύστερα από την αριθμ. 249/11-4-1994 έγγραφη πρόσκληση του κ. Αντιπροέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου που επιδόθηκε νομότυπα σε κάθε δημοτικό Σύμβουλο.

Παρόντα Μέλη: Νικολάου Αλεξ. - Παπανικολάου Νικ. - Χατζής Αναστάσιος - Τούσης Γεώργιος - Θέμος Βασίλειος - Πηγής Σπύρος - Μπάκουλης Μιχάλης - Δράκου Θεοδώρα - Μπάτσιος Ιωάννης - και Βέκιος Νικόλαος.

Απόντα Μέλη: Τσάκας Σπύρος.

Προεδρεύων: Αλέξανδρος Νικολάου - Γραμματέας: Τούσης Γεώργιος.

Στη συνεδρίαση ήταν παρών και ο Δήμαρχος Πάργας κ. Πάννης Χαμάλογλου ως και ο Πρόεδρος Θωμάς Χαλκής.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΤΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ: Παροχή καταλυμάτων στα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας που θα ενισχύσουν το υπάρχον προσωπικό κατά τους θερινούς μήνες.

ΑΠΟΦΑΣΗ: Εγκρίνει την ενίσχυση του προσωπικού του Α.Τ.Πάργας με επιπρόσθετη δύναμη κατά την τουριστική περίοδο και η δαπάνη που θα απαιτηθεί για να κοιμηθούν θα βαρύνει τον Δήμο ο οποίος θα προβεί στην ενοικίαση δύο δωματίων για τον σκοπό αυτό. Η ενοικίαση θα πραγματοποιηθεί ύστερα από πρόσκληση των ενδιαφερομένων να δώσουν προσφορές στον Δήμο για τον σκοπό αυτό.

ΘΕΜΑ: Προμήθεια του Βιβλίου «Ασπίς-Πρόνοια»

ΑΠΟΦΑΣΗ: Εγκρίνεται η προμήθεια του βιβλίου «Ασπίς-Πρόνοια» που κρίνεται ως βοηθητικός οδηγός των υπηρεσιών του Δήμου.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ: Αναφορικά με πολιτιστικά έτους 1994 (Εκδηλώσεις κ.λπ.).

ΑΠΟΦΑΣΗ: Εφόσον θα εξευρεθούν οι απαιτούμενοι πόροι για την πραγματοποίηση του ταξιδιού των παιδιών του χορευτικού, ο Δήμος θα έρθει αρωγός και θα ενισχύσει οικονομικά τον πολιτιστικό σύλλογο για την πραγματοποίηση του προγραμματισθέντος ταξιδιού στο εξωτερικό κ.λπ. εκδηλώσεις.

Επίσης εγκρίνει, εφόσον υπάρξει η σχετική οικονομική ευχέρεια, την πραγματοποίηση των εκδηλώσεων εις μνήμη του Προέδρου του Πολιτιστικού Συλλόγου Απόστολου Βλάση.

Τα Παργινά 1994 θα πραγματοποιηθούν εντός του καθιερωμένου χρόνου και κυρίως θα καταβληθεί προσπάθεια για να επιτύχουμε το καλλίτερο δυνατό και να περιορισθεί ο χρόνος των εκδηλώσεων σε δύο ή το πολύ σε τρεις μέρες.

ΘΕΜΑ: Εκτέλεση απόφασης για έξωση από το Δημοτικό Αστικό ακίνητο του Δήμου που έχει νοικιασμένο η εταιρία με την επωνυμία «Εστιατόριο Τζίμας Ο.Ε.».

ΑΠΟΦΑΣΗ: Γίνεται δεκτή η εισήγηση του κ. Προέδρου δηλαδή να δοθεί εντολή στο Νομικό Σύμβουλο του Δήμου να εκτελέσει πάραυτα την απόφαση του δικαστηρίου για την έξωση της εταιρίας «Τζίμας Ρεστωράν Ο.Ε.» από το αστικό ακίνητο του Δήμου.

Η ομάδα

Μία σύνθεση της πιο γερής ομάδας που ανέδειξε η Πάργα υπό την διοργάνωση του Θωμά Κώνστα. Από αριστερά Γεώργιο Πιτσιρίκο, Λευτέρη Μωραίτη, Θωμάς Κώνστας, Τζήμας, Γεώργιος Δράκος, Γρηγόρης Χορμοβίτης, Νίκος Αξής, κάτω Κύρος Λαζαρίδης, Τάσος Τσίνας (τερμ. πιθανώς Ντρίκας) και Σπύρος Τσίνας. Σύγχρονοι και Λευτέρης Δράκος, Σπύρος και Ρούλος Πιτσαρός, Άρης Παραμυθιώτης κλπ. - Ομάδα αήττητη που είχε συντρίψει τις ομάδες Πρεβέζης (Ένωση κλπ.) και Κέρκυρας (Ελλησποντο, Άρη κ.λπ.). (Στο προηγούμενο φύλλο έφαγα.. δύο γκολ από το Γιώργο Πιτσιρίκο. Αυτός τα είχε βάλει και όχι ο Ηλίας Ζώτος. Συγγνώμη φίλε Γιώργο.

Νίκος Χρ. Τσάκας

Γύρω στο 1960 (Αρχείο Θωμά Κώνστα-Φιλίππιαδα)

Οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Νικόλαος Βέκιος και Γεώργιος Τούσης μειοψήφισαν λέγοντας «Πρέπει πρώτα να περιμένουμε την εκδίκαση της Έφεσης και ύστερα να λάβουμε σχετική απόφαση».

ΘΕΜΑ: Καθορισμός Ζωνών-Τιμή Ζώνης κ.λπ. για την επιβολή του ΤΑΠ.

ΑΠΟΦΑΣΗ: Η επιτροπή που ορίζεται από τους: κ.κ. Παπανικολάου-Βέκιο-Πηγή-και Μπάτσιο θα ξανασυνεδριάσει και θα προσπαθήσει να ορίσει τις τιμές ανά ζώνη και θα φέρει τις προτάσεις στο δημοτικό Συμβούλιο.

Επίσης θα συζητήσουν για τις ζώνες που έχει ορίσει η επιτροπή και θα έχουν ολοκληρωμένες προτάσεις στο σχέδιο που μοιράσθηκε σε κάθε σύμβουλο.

ΘΕΜΑ: Κατασκευή Παιδικής Χαράς.

ΑΠΟΦΑΣΗ: Εγκρίνεται η δημιουργία παιδικής χαράς στο χώρο που προτάθηκε και να δοθεί το όνομα ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΒΛΑΣΣΗΣ.

ΘΕΜΑ: Ανανέωση ή μη σύμβασης απομαγνητοφώνησης πρακτικών με το τιμολόγιο έτους 1993.

ΑΠΟΦΑΣΗ: Εγκρίνεται η ανανέωση της σύμβασης με το τιμολόγιο έτους 1993.

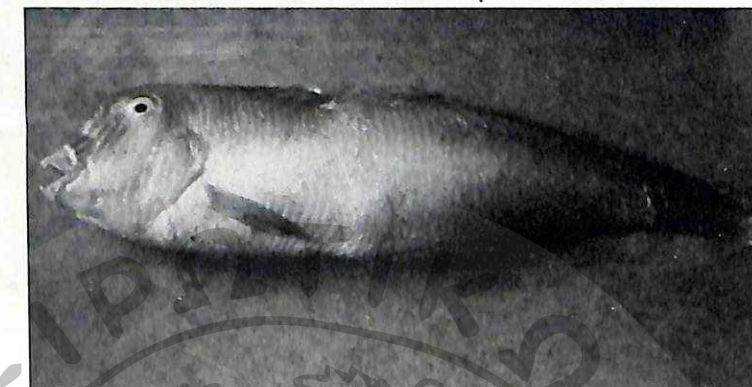
ΘΕΜΑ: Προμήθεια Φοινίκων και ψήφιση της σχετικής πίστωσης.

ΑΠΟΦΑΣΗ: Εγκρίνεται η προμήθεια των φοινίκων που απαιτούνται.

ΘΕΜΑ: Ψήφιση σχετικής πίστωσης για εξόφληση δημοσιεύματος (Ψήφισμα Δ.Σ.).

ΑΠΟΦΑΣΗ: Εγκρίνεται η δαπάνη από δημοσίευση Ψηφίσματος Δ. Συμβουλίου.

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
Αθαν. Γεωργίου

«Μαϊτλαντ». Σπάνιο, μικρό, κακό ψαράκι του Ιονίου, με κοφτερά δόντια, που δαγκώνει σαν «πιράγχα». Το όνομά του το χάρισαν οι παλιοί παργινοί ψαράδες, παρομοιάζοντάς το με τον θηριώδη Τόμας Μαϊτλαντ, πρωταγωνιστή στο πούλημα της Πάργας.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Ο Σύλλογος Παργινών της Αθήνας
τελεί στις 7-8-1994 μετά τη
λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου
Νικολάου Πάργας το καθιερωμένο
ετήσιο μνημόσυνο του μεγάλου
ευεργέτη του ΙΩΑΝΝΗ ΔΗΜΟΥΛΙΤΣΑ.

↑ 25-3-1951. Από την παρέλαση. Στο χώρο των επίσημων από αριστερά Ιω. Ζώτος, Ευαγγ. Παπανικολάου, Κώστας Ι. Ζώτος, Ευαγγ. Μάρκου, Ιωάννης Τσίνας, Σταύρος Μπόμπης, Παπαγιάννης, Ντίνος Αρβανιτάκης, Κώστας Γεωργιάδης, Μηλίτσα Τσάκα-Κάμπτσιου, Ηλ. Κάμπτσιος (μόλις διακρίνεται) Γεώργ. Δ. Παΐζης (χαιρετάει με το καπέλλο) Λεωνίδας Παπαγεωργίου (Αστυν.), Αώλης Αντώνης Τζώρτζης, Σπύρος Ζώτος, Σπύρος Βραδής, Λεωνίδης Ζήσης.

Στο μπαλκόνι Λέλα Μπόμπη, Γλυκερία Ζέρη.

(Φωτογραφία Παναγ. Μαντέλλου-Νικ. Μπρέστα)

← ΠΑΡΓΑ 2-4-1950. Στον χώρο της σημερινής πλατείας Κανάρη

Ο Δεσπότης Παραμυθιάς Δωρόθεος Νάσκαρης εγκαινιάζει τον δρόμο Παραμυθιάς-Πάργας. Διακρίνουμε:

Πρώτο από το Τραπέζι: Μητροπολίτης Δωροθέος, Ασχιμ. Νικόδημος Κονδύλης, Μανώλης Τρυφονόπουλος, Παπαγιάννης, Κώστας Γεωργιάδης, Γιώργος Παΐζης, Γιώργος Δεσφύλλας, Κων. Βελημέζης, Γάκης Σαμαρτζής (Δημάρχος Παραμυθιάς), Αντώνης Αντωνίου, Δημ. Αθ. Βάσσος, Αντώνης Τζώρτζης, Νομάρχης Θεσπρωτίας Κόπανος, σύζυγός του. **Πίσω της Νικ. Τσάκας, Παραπλεύρως** (από Δημ. Βάσσο): Λεών Στέλιος, **Επάνω του:** Γεώργιος Παπαγεωργίου, Ανδρέας Παναγιωτίδης, Νικόλας Χαμάλογλου, Λεντέρης Βασιλάς, Ηλίας Βελιανίτης. **Αριστερά του:** Ηλ. Κάμψιος, Ευαγγ. Νάκας, Βασίλης Μπάσιος, Παναγιώτης Βασιλάς (προβάλλονται στην ελπίδα). **Πάνω από τον Γάκη Σαμαρτζή,** δεξιότερα: Κώστας Κλοτσώνης (γιαλιά), **αριστερά:** Γιάννης Κολώνης. **Πάνω τους:** Γιώργος και Γιούλη Βερβιτσιώτης, Τηλέμαχος και Νίτσα Ζέρη, Τηλέμαχος Αρμενογιάννης, Νικόλας Βεργός, Ντίνος Ραντόπουλος, Μάρωμπα Γρηγόρης. **Δεξιότερα:** Θωμάς Ζηγουήρης, Νάνος Κασίμης, **Σπύρος Λάμπης Αρβανιτάκης,** Νίκος Σταύρου Δεσφύλλας. **Αριστερά από την ομιλία:** Φίλιππος Μανροδόνης, **Ανεβαίνοντας:** Μητρος Δεσφύλλας, Γιάννης Τσίνας, Πέτρος Κόκκορης, Δονάτος Δέσκα, Σπύρος Μανιάκης, Λάμπης Πισσαρός, Πέτρος Μαντζαλής, Τάκης Δάνδολος (με το μωρό), Απ. Αποστολίδης, Ντίνος Ζούλας, Αλέκος Μάρκου, Ανδρέας Δράκος, Ντίνος Αρβανιτάκης. **Κάτω δεξιά** γωνία δ. Πετσάλη (προφανώς στην αγκαλιά του Βαγγέλη) και άλλοι που δεν γνωρίζω ή δεν μπορώ να διακρίνω.

(Νικ. Χρ. Τσάκας)